

Bruxelles, 7 decembrie 2023
(OR. en)

16054/23

AG 157
INST 475

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Conferința privind viitorul Europei - Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei: evaluare actualizată

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor o notă și, în addendumul 1, un tabel care oferă o evaluare a acțiunilor întreprinse ca urmare a propunerilor și a măsurilor specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei¹, începând din 9 mai 2022, data închiderii conferinței, până în noiembrie 2023.

Prezentul document aduce la zi evaluarea tehnică preliminară a Secretariatului General al Consiliului privind propunerile și măsurile specifice conexe cuprinse în raportul final al conferinței, publicată în iunie 2022² și actualizată ulterior în noiembrie 2022³.

¹ Doc. 8933/22.

² Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei: evaluare tehnică preliminară, doc. 10033/22.

³ Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei: evaluare tehnică preliminară actualizată, doc. 10033/1/22 REV 1.

Activități ulterioare
pe baza propunerilor și măsurilor specifice conexe cuprinse în raportul
privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei⁴

I. Introducere

1. La 9 mai 2022, raportul privind rezultatele finale⁵ ale Conferinței privind viitorul Europei a fost prezentat președinților Parlamentului European, Consiliului Uniunii Europene și Comisiei Europene, astfel cum era prevăzut în declarația comună semnată în martie 2021⁶. Conform declarației comune, președinții COFE din partea celor trei instituții au convenit să examineze rapid modalitățile de a întreprinde cu eficacitate acțiuni ulterioare respectivului raport, fiecare în sfera sa de competență și în conformitate cu tratatele.
2. Acest raport final conține 49 de propuneri și 326 de măsuri specifice conexe, prezentate de adunarea plenară a conferinței. Acestea acoperă nouă subiecte: „O economie mai puternică, justiție socială și locuri de muncă”; „Educație, cultură, tineret și sport”; „Transformarea digitală”; „Democrația europeană”; „Valori și drepturi, statul de drept, securitatea”; „Schimbările climatice și mediul”; „Sănătatea”; „UE în lume” și „Migrație”.
3. Propunerile și măsurile specifice aferente acestora se bazează în principal pe recomandările formulate de cetățeni în cadrul grupurilor de dezbateri ale cetățenilor la nivel european și național care au fost organizate în cadrul conferinței. Ele se bazează, de asemenea, pe ideile împărtășite pe platforma digitală multilingvă a conferinței, inclusiv pe rezultatul gamei largi de evenimente și inițiative⁷ organizate de statele membre la nivel național, regional și local, care s-au adresat multor mii de cetățeni din întreaga UE, precum și pe dezbaterile desfășurate în adunarea plenară a conferinței.

⁴ Prezentul document aduce la zi evaluarea tehnică preliminară a Secretariatului General al Consiliului privind propunerile și măsurile specifice conexe cuprinse în raportul final al conferinței, doc. 10033/1/22 REV 1.

⁵ Doc. 8933/22.

⁶ Doc. 6796/21.

⁷ Mai multe informații cu privire la activitățile statelor membre pot fi găsite în raportul final al conferinței, documentul 8933/2022, precum și în secțiunea dedicată grupurilor de dezbateri ale cetățenilor la nivel național și evenimentelor naționale de pe platforma digitală multilingvă a conferinței.

4. În timpul conferinței, precum și la evenimentul de închidere, Consiliul și-a reiterat angajamentul de a stabili, după 9 mai 2022, care sunt modalitățile de a da curs rezultatelor conferinței, în conformitate cu declarația comună.
5. La 10 iunie 2022⁸, Secretariatul General al Consiliului a publicat o evaluare tehnică preliminară care arată, pentru fiecare dintre cele 49 de propuneri și 326 de măsuri cuprinse în raportul final al conferinței, care dintre propunerile și măsurile specifice aferente erau deja în curs de punere în aplicare la momentul respectiv și care dintre acestea ar putea fi abordate în continuare de instituțiile UE. Această evaluare a fost ulterior actualizată la 30 noiembrie 2022⁹.
6. Astfel cum era prevăzut în calendarul conferinței, la 2 decembrie 2022, cele trei instituții ale UE semnatare ale declarației comune au organizat un eveniment de feedback pentru cetățenii care au participat la grupurile de dezbatere ale cetățenilor la nivel european și pentru reprezentanții grupurilor de dezbatere ale cetățenilor la nivel național și ai evenimentelor naționale, în scopul de a-i informa cu privire la activitatea desfășurată începând cu 9 mai 2022 spre a da curs raportului final al conferinței. Cetățenii au fost invitați să își împărtășească opiniile cu privire la această activitate ulterioară și să le adreseze întrebări reprezentanților politici, care au răspuns la toate întrebările lor.
7. La un an și jumătate de la evenimentul de închidere a Conferinței privind viitorul Europei, prezentul document, precum și tabelul din addendumul 1 oferă o evaluare a acțiunilor întreprinse până în noiembrie 2023 ca urmare a propunerilor și a măsurilor specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatul final al conferinței.

II. Prezentare generală a acțiunilor întreprinse pentru punerea în aplicare a propunerilor și a măsurilor specifice conexe din raportul privind rezultatele finale ale conferinței

8. Începând cu 9 mai 2022, cele trei instituții s-au ocupat de acțiunile ulterioare celor 49 de propuneri și celor 326 de măsuri specifice conexe incluse în raportul final al conferinței, iar această activitate este încă în curs de desfășurare.
9. Această activitate s-a desfășurat în principal în cadrul procedurilor legislative consacrate ale UE. Într-adevăr, multe dintre inițiativele-cheie prezentate în programul de lucru al Comisiei pentru 2023¹⁰ au dat curs propunerilor formulate în timpul conferinței. Programul de lucru al

⁸ Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei: evaluare tehnică preliminară, doc. 10033/22.

⁹ Propuneri și măsuri specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei: evaluare tehnică preliminară actualizată, doc. 10033/1/22 REV 1.

¹⁰ Doc. 13847/22.

Comisiei pentru 2024¹¹ se referă, de asemenea, la conferință, o serie de inițiative fiind legate de chestiuni abordate în propunerile conferinței. Declarația comună privind prioritățile legislative ale UE pentru 2023 și 2024 prevede că „numeroase propuneri ale conferinței au fost reflectate în programul de lucru al Comisiei pentru 2023 și ne angajăm în comun să le acordăm o atenție deosebită”. În acest scop, Parlamentul European și Consiliul au colaborat pe baza inițiativelor Comisiei într-o serie de domenii de politică incluse în raportul final al conferinței.

10. Au fost, de asemenea, luate în considerare în programul de lucru al Comisiei pentru 2023 și 2024 și alte propuneri ale conferinței și măsuri specifice conexe care necesită punerea în aplicare a unor activități fără caracter legislativ. La rândul său, Consiliul a identificat propunerile conferinței și măsurile specifice conexe în cazul cărora poate acționa pe cont propriu, de exemplu, fără o propunere sau recomandare din partea unei alte instituții sau a unui alt organ al Uniunii (în special a Comisiei sau a Înaltului Reprezentant pentru afaceri externe și politica de securitate) și a început lucrările cu privire la măsurile respective, în special în ceea ce privește anumite aspecte ale procesului decizional al Consiliului¹².
11. Lucrările ulterioare ale Consiliului în materie de activități legislative și nelegislative s-au bazat în special pe evaluarea tehnică preliminară a propunerilor conferinței și a măsurilor specifice conexe efectuată de Secretariatul General al Consiliului la 10 iunie 2022. Întrucât evaluarea a arătat că majoritatea covârșitoare a propunerilor (aproape 95 %) pot fi puse în aplicare în cadrul actual al tratatului, Consiliul a abordat aceste propuneri cu prioritate, cu obiectivul de a oferi răspunsuri la preocupările cetățenilor într-un interval de timp relativ scurt, cu un impact pozitiv asupra vieții lor de zi cu zi prin intermediul unor politici concrete.
12. În ceea ce privește numărul foarte limitat de măsuri specifice (aproximativ 5 %) care ar necesita modificarea tratatului pentru a fi puse în aplicare integral¹³, Consiliul a primit la 23 noiembrie propunerile Parlamentului European de modificare a tratatelor și va acționa în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul articolului 48 din TUE.

III. Principalele realizări

13. Evaluarea privind punerea în aplicare a celor 49 de propuneri și a celor 326 de măsuri, pusă la dispoziție în anexa la prezentul document, demonstrează că, în prezent, majoritatea

¹¹ Doc. 13917/23.

¹² A se vedea punctele 16 și 17 de mai jos.

¹³ A se vedea evaluarea tehnică preliminară a propunerilor și a măsurilor specifice conexe cuprinse în raportul privind rezultatul final al Conferinței privind viitorul Europei, doc. 10033/22, partea C. Cf și în anexa la prezentul document, în care măsurile care ar necesita modificări ale tratatelor pentru a fi puse în aplicare sunt indicate cu gri.

covârșitoare a propunerilor și măsurilor prezentate de conferință fie au fost puse în aplicare, fie sunt în curs de a fi puse în aplicare.

14. În special, următoarele realizări principale pot fi evidențiate ca ilustrative în cadrul celor nouă subiecte ale conferinței¹⁴:

- În ceea ce privește subiectul „O economie mai puternică, justiție socială și locuri de muncă”: În octombrie 2022, UE a stabilit noi norme care promovează salarii minime legale adecvate în UE și contribuie la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale angajaților din UE. În aceeași lună, a fost adoptată Directiva privind echilibrul de gen în cadrul organelor de conducere ale întreprinderilor, pentru a promova o reprezentare mai echilibrată a sexelor în organele de conducere ale societăților cotate la bursă în întreaga UE. În plus, Directiva privind consolidarea aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă între bărbați și femei, adoptată în mai 2023, stabilește noi norme de combatere a discriminării salariale și contribuie la reducerea diferenței de remunerare între femei și bărbați în UE. În plus, în octombrie 2023, Parlamentul European și Consiliul au ajuns la un acord provizoriu privind consolidarea indicațiilor geografice, pentru a aduce beneficii concrete economiei rurale și pentru a proteja patrimoniul gastronomic al UE în întreaga lume.
- În ceea ce privește subiectul „Educație, cultură, tineret și sport”: În aprilie 2022, Consiliul a aprobat concluzii privind sportul ca pârghie pentru transformarea comportamentului în favoarea dezvoltării durabile, luând în considerare, printre altele, dimensiunea de gen și incluziunea în sport. Totodată, în iunie 2022, Consiliul a adoptat o recomandare privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă, care încurajează cursanții de toate vârstele să dobândească cunoștințele, competențele și atitudinile necesare pentru a trăi mai durabil și a adopta stiluri de viață mai sănătoase și mai responsabile din punctul de vedere al mediului. În plus, în mai 2023, Consiliul a aprobat concluzii privind măsuri suplimentare pentru recunoașterea reciprocă automată în domeniul educației și al formării. În același timp, în mai 2023, Consiliul și statele membre au adoptat concluzii privind dimensiunea socială a unei Europe durabile pentru tineret, solicitând explorarea modalităților de a spori implicarea tinerilor în procesul politic și de a integra perspectiva tineretului în toate politicile și la toate nivelurile de guvernare. În octombrie 2023, Consiliul a adoptat un regulament privind protecția indicațiilor geografice pentru produsele artizanale și industriale, pentru a asigura o protecție similară alimentelor sau băuturilor produse la nivel regional.
- În legătură cu subiectul „Transformarea digitală”: În septembrie 2022, UE a adoptat un pachet privind serviciile digitale, acesta reprezentând răspunsul UE la necesitatea de a reglementa spațiul digital. Regulamentul privind piețele digitale urmărește să asigure un

¹⁴ Această listă de realizări nu este exhaustivă și este concepută spre a fi ilustrativă, fără a se emite judecăți cu privire la importanța acestor realizări anume în comparație cu altele. O listă completă a realizărilor, măsură cu măsură, poate fi găsită în anexa la prezentul document.

sector digital competitiv și echitabil în vederea promovării inovării, a unor produse și servicii digitale de înaltă calitate, precum și a unor prețuri mai echitabile pentru consumatori. Alături de acesta, Regulamentul privind serviciile digitale, adoptat în octombrie 2022, protejează spațiul digital împotriva răspândirii conținutului ilegal și asigură protecția drepturilor fundamentale ale utilizatorilor. În plus, în noiembrie 2023, Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord provizoriu cu privire la un nou cadru pentru identitatea digitală europeană (eID), în vederea asigurării unei identități digitale sigure și de încredere pentru toți europenii.

- În legătură cu subiectul „Democrația europeană”: În iunie 2022, Consiliul a aprobat concluzii privind protecția și siguranța jurnaliștilor și a altor profesioniști din domeniul mass-mediei. În plus, în martie 2023, Consiliul a aprobat concluzii privind rolul spațiului civic în protejarea și promovarea drepturilor fundamentale în UE, în care subliniază rolul pe care îl joacă libertatea de asociere în asigurarea unei societăți democratice și pluraliste și în buna funcționare a vieții publice. În noiembrie 2023, Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord provizoriu cu privire la principalele elemente politice ale unui nou regulament privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică, care urmărește să faciliteze recunoașterea de către cetățeni a materialelor publicitare politice, astfel încât aceștia să fie mai în măsură să facă alegeri în cunoștință de cauză. De asemenea, pe baza experienței grupurilor de dezbatere ale cetățenilor la nivel european organizate în contextul conferinței, Comisia a organizat în cursul anului 2023 grupuri de dezbatere ale cetățenilor privind risipa de alimente, mobilitatea în scopul învățării și lumile virtuale.
- În ceea ce privește subiectul „Valori și drepturi, statul de drept, securitatea”: Consiliul a aprobat Concluzii ale Consiliului privind acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine în iulie 2022, sporind implicarea UE și capacitatea acesteia de combatere a dezinformării. În 2022 a fost creat setul de instrumente pentru acțiunile străine de manipulare a informațiilor și pentru ingerințele străine, cu scopul de a asigura coordonarea între numeroase instrumente existente la nivelul UE pentru a contracara astfel de acțiuni și ingerințe. În plus, în septembrie 2023, Consiliul și Parlamentul European au adoptat un nou regulament care va stimula schimbul de informații digitale în cazurile de terorism între autoritățile naționale și Eurojust, permițând tuturor autorităților statelor membre și agențiilor UE să aibă acces la cele mai complete și actualizate informații privind cazurile de terorism. Totodată, la 20 octombrie 2023, Consiliul a aprobat concluzii privind capacitatea digitală pentru protejarea și asigurarea respectării drepturilor fundamentale în era digitală.
- În legătură cu subiectul „Schimbările climatice și mediul”: în timpul crizei energetice din 2022, Consiliul a adoptat o serie de măsuri de urgență, printre altele cu privire la stocarea gazelor, la măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze, la o intervenție de urgență pentru abordarea prețurilor ridicate la energie și la achiziționarea de gaze în spiritul solidarității. În plus, în conformitate cu noua politică agricolă comună, care a devenit pe

deplin operațională în ianuarie 2023, statele membre trebuie să aloce 25 % din pachetele lor de plăți directe pentru eco-scheme, astfel încât să sprijine fermierii care își asumă angajamente de a respecta practici agricole benefice pentru climă, mediu și bunăstarea animalelor și pentru combaterea rezistenței la antimicrobiene. În martie 2023, Consiliul a adoptat un regulament de stabilire a unor standarde de performanță mai stricte privind emisiile de CO₂ pentru autoturismele și camioanele noi. În plus, în aprilie 2023 au fost adoptate noi norme privind reforma schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS). EU ETS este o piață a carbonului bazată pe un sistem de plafonare și comercializare a certificatelor de emisii pentru industriile mari consumatoare de energie, sectorul producției de energie electrică și sectorul aviației. Pentru prima oară emisiile generate de transportul maritim vor fi incluse în schemă și a fost instituit un nou sistem separat pentru clădiri, transportul rutier și alte sectoare. În plus, ca parte a pachetului „Pregătiți pentru 55” – un set de propuneri de revizuire a legislației UE care vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în UE cu cel puțin 55 % până în 2030 – noua Directivă privind energia din surse regenerabile, adoptată în octombrie 2023, prevede norme pentru creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul total de energie al UE. Mai mult decât atât, în noiembrie 2023, Parlamentul și Consiliul au ajuns la un acord provizoriu cu privire la noi norme pentru refacerea și conservarea habitatelor degradate din UE, cu obiectivul de a reface cel puțin 20 % din zonele terestre și maritime ale UE până în 2030, precum și toate ecosistemele care au nevoie de refacere până în 2050.

- În ceea ce privește subiectul „Sănătate”: în octombrie 2022, Consiliul a adoptat două regulamente, unul cu privire la amenințările transfrontaliere grave pentru sănătate, iar celălalt privind un cadru de măsuri pentru asigurarea furnizării contramăsurilor medicale necesare în situații de criză în cazul unei urgențe de sănătate publică la nivelul Uniunii. Împreună cu celelalte două regulamente privind consolidarea rolului Agenției Europene pentru Medicamente și privind Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor, adoptate în același an, regulamentele respective vizează îmbunătățirea capacităților UE de a răspunde la viitoarele pandemii și la alte crize sanitare transfrontaliere și consolidarea măsurilor reactive aflate la dispoziția Uniunii pentru achiziționarea, producerea și stocarea de contramăsuri medicale necesare în situații de criză. În iunie 2023, în urma solicitării Consiliului privind o astfel de inițiativă, Comisia a publicat o comunicare privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală, pentru a pune sănătatea mintală pe picior de egalitate cu sănătatea fizică și pentru a asigura o nouă abordare transsectorială a problemelor de sănătate mintală.
- În legătură cu subiectul „UE în lume”: UE este activă pe scena internațională prin acțiunea externă a UE, care include politica externă și de securitate comună. În special, pentru a

răspunde războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, Uniunea Europeană este hotărâtă să ofere un sprijin financiar, economic, umanitar, militar și diplomatic ferm Ucrainei și poporului său și va continua să facă acest lucru. În acest context, Consiliul a impus 11 pachete de măsuri restrictive împotriva Rusiei. În plus, în ceea ce privește extinderea, Consiliul European a acordat Ucrainei și Moldovei statutul de țări candidate la aderarea la UE în iunie 2022, iar Bosniei și Herțegovinei în decembrie 2022. Consiliul European și-a reiterat, de asemenea, angajamentul deplin și neechivoc față de perspectiva aderării la UE a Balcanilor de Vest. În plus, în concluziile sale din 24-25 martie 2022, Consiliul European a solicitat să se avanseze în lucrările privind punerea în aplicare a Declarației de la Versailles, adoptată de liderii UE la 11-12 martie 2022, pentru a construi o bază economică mai deschisă și mai solidă, în special prin reducerea dependențelor strategice ale UE în domeniile cele mai sensibile. În acest context, pentru a spori reziliența lanțurilor de aprovizionare critice ale UE, în septembrie 2023, Parlamentul European și Consiliul au adoptat un regulament de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european al semiconductoarelor (cunoscut și sub denumirea de „Actul european privind cipurile”). În plus, la 13 noiembrie 2023, Parlamentul European și Consiliul au ajuns la un acord provizoriu cu privire la Actul european privind materiile prime critice, care vizează asigurarea securității aprovizionării cu materiile prime necesare pentru industriile europene, în special pentru sectoarele industriale cu tehnologii curate.

- În ceea ce privește subiectul „Migrație”: În septembrie 2023, Consiliul a convenit să extindă protecția temporară a UE pentru persoanele care fug din calea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, pentru a le permite persoanelor strămutate din Ucraina să se bucure de drepturi armonizate în întreaga UE, inclusiv de dreptul de ședere, de accesul la piața muncii și la locuințe, de asistență medicală și de acces la educație pentru copii. Reforma Pactului privind migrația și azilul, un pachet esențial de acte legislative în acest domeniu, este în prezent discutată de colegiitori și vizează, printre altele, armonizarea legislației în materie de azil la nivel european.

15. Pe lângă principalele realizări evidențiate mai sus, ca parte a angajamentului său de a da curs în cel mai bun mod posibil lucrărilor conferinței, Consiliul a identificat și a examinat măsurile specifice propuse de conferință în legătură cu care Consiliul poate acționa pe cont propriu, adică în absența unei propuneri sau recomandări din partea unei alte instituții sau a unui alt organ al Uniunii. Acestea reprezintă o listă de 23 de măsuri specifice propuse, din cele 326, având ca teme în special dezinformarea și educația cetățenilor în domeniul mass-mediei, comunicarea cu cetățenii și transparența, multilingvismul, ocuparea forței de muncă în rândul grupurilor defavorizate, consolidarea cooperării transfrontaliere, educația și sportul. Lucrările cu privire la aceste măsuri sunt în curs de desfășurare în cadrul grupurilor de pregătire relevante ale Consiliului.

16. În plus, Consiliul a început să lucreze la punerea în aplicare a măsurilor conferinței care solicită îmbunătățirea anumitor aspecte ale procesului decizional al Consiliului și, în special, extinderea utilizării votului cu majoritate calificată în cadrul Consiliului. Majoritatea acestor măsuri pot fi abordate prin flexibilitățile prevăzute de cadrul actual al tratatului, în special prin clauzele pasarelă generale sau specifice care permit Consiliului European sau Consiliului să treacă de la votul în unanimitate la votul cu majoritate calificată, în conformitate cu procedurile prevăzute în dispozițiile relevante din tratat. Consiliul analizează posibilitatea de a utiliza anumite clauze pasarelă, în special în arii specifice din cadrul domeniului de politică al politicii externe și de securitate comune (PESC). Lucrările în acest sens sunt în curs de desfășurare.
